

راهکار امام حسن عسکری برای آماده کردن مردم برای پذیرش غیبت

امام حسن عسکری (ع) جامعه را طوری برای مواجهه با امر غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه شریف آماده می‌ساخت برای این هدف ایشان ارتباط مستقیم خود را با شیعیان محدود ساخته بودند و از طرف دیگر بر تولد حضرت مهدی علیه‌السلام بسیار تاکید می‌کردند.

امام حسن عسکری (ع) جامعه را طوری برای مواجهه با امر غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه شریف آماده می‌ساخت برای این هدف ایشان ارتباط مستقیم خود را با شیعیان محدود ساخته بودند و از طرف دیگر بر تولد حضرت مهدی علیه‌السلام بسیار تاکید می‌کردند.

به گزارش خبرگزاری فارس، نام یازدهمین امام شیعیان حسن و کنیه ایشان ابومحمد است. از القاب ایشان می‌توان به عسکری، زکی و تقی اشاره کرد. پدر بزرگوارشان امام علی النقی الهادی دهمین امام شیعیان است.

ایشان در سال 232 هـ.ق در مدینه متولد شدند و 13 سال آغازین زندگی پربرکت خود را در مدینه گذرانده سپس بقیه عمر شریف خویش را در سامرا بودند. مدت امامت ایشان 6 سال است. در سال 260 هـ.ق معتمد عباسی ایشان را به شهادت رساند.

هدایتگری شیعیان:

یکی از عمده‌ترین فعالیت‌های امام حسن عسکری علیه‌السلام محکم کردن بنیان‌های اعتقادی شیعیان بود که در این راستا برای ترویج فرهنگ «تولی و تبری» و حب و بغض تلاش بسیاری کردند؛ زیرا این امور از ابزارهایی است که همواره به تحکیم عقاید مومنان کمک می‌کند.

از دیگر فعالیت‌های امام برای هدایت شیعیان، نوشتن نامه به طور گسترده بود و این کار با توجه به تدابیر شدید امنیتی که در آن زمان بر جامعه حاکم بود بسیار لازم و کارآمد بود. البته امام علیه‌السلام این نامه‌نگاری‌ها را در کنار اقداماتی مثل تربیت شاگردان و تشکیل شبکه‌ای گسترده از نمایندگان خود در سراسر بلاد اسلامی، به انجام می‌رساندند.

از دیگر ابزارهایی که حضرت بکار می‌بردند. استفاده از آگاهی‌های غیبی و نشان دادن کرامات به مردم بود. سیری در تاریخ زندگی ایشان، حاکی از این است که ایشان به خاطر اوضاع خاصی که بر جامعه آن زمان حکم فرما بود؛ بیش از سایر ائمه صلی الله علیه و آله از این ابزار استفاده می‌کردند.

و سرانجام امام حسن عسکری علیه‌السلام می‌بایست جامعه را طوری برای مواجهه با امر غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه شریف آماده می‌ساخت که مردم بتوانند با غایب شدن رهبر و امام خود زودتر و راحت‌تر کنار آمده و علاوه بر این که این امر را بپذیرند؛ اعتقادشان به وجود امام عمیق‌تر شود. برای این هدف ایشان ارتباط مستقیم خود را با شیعیان محدود ساخته بودند و از طرف دیگر بر تولد حضرت مهدی علیه‌السلام بسیار تاکید می‌کردند.

اوضاع سیاسی زمان امام عسکری علیه‌السلام:

در زمان امامت حضرت امام حسن عسکری علیه‌السلام شیعیان قدرت یافته بودند و همچنین امام از یک موقعیت بسیار مهم اجتماعی و معنوی در بین مردم برخوردار شده بود. همین امور باعث شد که خلفای معاصر با زمان امامت ایشان یعنی معتز و مهتدی عباسی، در دوره‌هایی ایشان را زندانی کرده و به فکر قتل امام باشند. امام علیه‌السلام حتی در زندان‌های حکومت عباسی نیز تحت نظر بوده و مراقبان و جاسوسانی مخفی برای زیر نظر داشتن ایشان، وجود داشت.

این نشان دهنده شدت نفوذ امام و ترس و درماندگی خلفا از حضور و محبوبیت امام در جامعه است. و در نهایت این معتمد عباسی بود که چون دید زندان و مراقبت اثری ندارد امام را پنهانی مسموم کرده و به شهادت رساند.

چند حدیث از امام عسکری علیه‌السلام: [۲]

«لَيْسَتْ الْعِبَادَةُ كَثْرَةَ الصَّيَامِ وَالصَّلَاةِ، وَ إِنَّمَا الْعِبَادَةُ كَثْرَةُ التَّفَكُّرِ فِي أَمْرِ اللَّهِ».

عبادت در زیاد انجام دادن نماز و روزه نیست بلکه عبادت تفکر و اندیشه در قدرت بی‌منت‌های خداوند در امور مختلف می‌باشد.

«إِيَّاكَ وَالْإِذَاعَةَ وَ طَلَبَ الرِّئَاسَةِ، فَإِنَّهُمَا يَدْعُوَانِ إِلَى الْهَلِكِ». [۳]

فرمود: مواظب باش از این که بخواهی شایعه و سخن پراکنی نمائی و یا این که بخواهی دنبال مقام و ریاست باشی و تشنه آن گردی، چون هر دوی آن‌ها انسان را هلاک خواهد نمود.

«مَا تَرَكَ الْحَقَّ عَزِيزٌ إِلَّا ذُلٌّ، وَلَا أَحَدٌ بِهِ ذَلِيلٌ إِلَّا عَرٌّ». [۴]

فرمود: حق و حقیقت را هیچ صاحب مقام و عزیزی ترک و رها نکرد، مگر آن که ذلیل و خوار گردید همچنین هیچ شخصی حق را به اجراء درنیآورد مگر آن که عزیز و سربلند شده است.

«أَكْثَرُوا ذِكْرَ اللَّهِ وَ ذِكْرَ الْمَوْتِ، وَ تِلَاوَةَ الْقُرْآنِ، وَالصَّلَاةَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَمٍ، فَإِنَّ الصَّلَاةَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ عَشْرُ حَسَنَاتٍ». [۵]

فرمود: ذکر و یاد خداوند متعال، مرگ و حالات آن تلاوت و تدبیر قرآن و نیز صلوات و درود فرستاد بر حضرت رسول – و اهل بیتش علیهم‌السلام – را زیاد و به طور مکرر انجام دهید، همانا پاداش صلوات بر آن‌ها، ده حسنه و ثواب می‌باشد.

«لَا يَعْرِفُ النِّعْمَةَ إِلَّا الشَّاكِرُ، وَلَا يَشْكُرُ النِّعْمَةَ إِلَّا الْعَارِفُ». [۶]

فرمود: کسی قدر نعمتی را نمی‌داند مگر آن که شکرگزار باشد و کسی نمی‌تواند شکر نعمتی را انجام دهد، مگر آن که اهل معرفت باشد.

«مِنْ التَّوَاضُّعِ السَّلَامُ عَلَى كُلِّ مَنْ تَمَرُّ بِهِ، وَالْجُلُوسُ دُونَ شَرَفِ الْمَجْلِسِ». [۷]

فرمود: یکی از نشانه‌های تواضع و فروتنی آن است که به هر کس برخورد نمائی سلام کنی و در هنگام ورود به مجلس هر کجا، جا بود بنشینی. (نه آن که به زور و زحمت برای دیگران، جایی را برای خود باز کنی)